

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marastorda, Torda-aranyos és Udvarhely-vármegyék partoktól független, székely érdekű újsága

Előfizetési árci: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdetések díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Postatakarékpénztári csekk- és kliringszámla 10489. sz.

Mi lesz az erdélyi földgázzal?

E címen „A bánya“ című szaklap érzékeny cikkelyt közöl ez évi 3-ik számában.

Ez a komoly szaktudásról tanuskodó, bátor szövevény, minket a legközelebből érdekel...

Itt van a földgáz helyből az egész Székelyföld népe boldogulást nyerhetne. Itt van a kincs, melyen a lerongyolódott, elkoldusodott székely éhesen, reményt veszítve, utóval a kezében: Amerikába vándorol...

Hát nem borzasztó, nem rettenetes állapot-e ez?

De csitt! Hallgassuk meg a hivatottakat. Szóljanak a szakértők, akik így nyilatkoznak meg „A bánya“ című szaklap hasábjain:

„Az erdélyi földgázakciót élénk érdeklődéssel kísérő szakközönség, nem élünk tulzással, ha azt mondjuk, hogy szivszakadva várta az elmúlt év utolsó napját.

Be volt ugyanis ígérve, hogy az állammal a földgáz értékesítése felől tárgyaló bank-szindikátus akkor nyilatkozni fog, vajjon átveszi-e és milyen feltételek mellett a földgáz kihasználását?

A várva-várt határidő elmúlt és a földgáz értékesítése megint csak holt pontra jutott.

A dolog állásáról itt is, ott is elhelyezett irányzatos tudósítások egyáltalán nem járultak hozzá a földgáz értékesítése körüli rejtély megoldásához, hanem ezek a közreadott hírek egyenesen arra alkalmasak, hogy a tisztánlátást megnehezítsék.

A minden kétséget kizáró hivatalos és illetékes nyilatkozatoknak még, úgy látszik, nem jött el az ideje. Pedig ha előbb nem is, de

ennek a határidőnek eltelte után, itt volna az ideje, hogy a közvélemény tisztán lásson.

Sajnos, tudjuk, hogy az ilyen nagy üzlet megkötésének minden fázisát nem lehet a nyilvánosságra bízni, de az állami érdek egyik megvédésének egyik módja volna az, hogy a közvéleményt legalább a fontosabb mozzanatokról idejében tájékoztatnák.

A közvélemény figyelmét a földgáz-kérdésről elterelni nem lehet.

A hivatalos hallgatás győzte meg éppen a szakközvéleményt arról, hogy a közérdeket a *tervszerűtlenség és erélytelenség veszedelme* fenyegeti.

Ez, a közérdeknek meg nem felelő némaság hívta föl éppen a közfigyelmet arra az eshetőségre, hogy a gázkérdés közérdekű megoldását a kulisszák mögött egymással éles harcot vivő hatalmas magánérdekek késleltetik.

A szakközönséget már föltétlenül tájékoztatni kellett volna a két amerikai szakértő véleményéről. Mi már erről egyszer ezen a helyen kifejtettük a véleményünket.

Ma is az az álláspontunk, hogy ezt a szakközvéleményt az állammal, mielőtt megkötne az üzletet, *partatlan magyar* szakemberekkel felül kell vizsgáltatni. És éppen ezért ezt a szakközvéleményt ideje volna, hogy ne csak a szindikátus, hanem a nagyközönség is megismerje.

A véleményt az állam hivatalos szakértői beleringatták abba a hitbe, hogy az erdélyi földgáz legalább is évtizedekre eltart. Ha az amerikai szakértők csakugyan csak egy pár évre becsülik a földgáz élettartamát, szükséges volna, hogy az ő érveiket megismerje a közvélemény és felülbíralja a szakközönség.

Ez az amerikai szakközvélemény százszázalékosan, amelyet végeredményben az állam fizet meg.

Az amerikai szakértők véleményére, még pedig nagyon is drága véleményére, a külföldi tőke bizalmának fölkeltésére volt szükség, azt mondták.

Azt is hallottuk, hogy a hozzánk nehezen vándorló, angol tőkét a földgázzal csalogatjuk majd ide. Ez azonban most már hiu reménynek bizonyult.

Az angol pénzcsoport, mondják, végleg visszalépett az üzlettől.

Mi okozta az angolok elkedvetlenedését? A pesszimiztikus amerikai szakközvélemény-e, vagy pedig a szindikátus kebelében dúló versengés.

Beavatottak előre megmondották, hogy az angolok nem fognak nálunk üzletet csinálni.

Ők ugyanis nem ismerik a mi viszonyainkat és hogy azokat nekik már jó előre föl nem tárták a közvetítők, a velük tárgyaló illetékes tényezők, nagy hibát követtek el az állam szempontjából.

Ha most már az állam újra tárgyalni fog egy más pénzcsoporttal, ennek a kezébe: ott lesz az állam ellen az a fegyver, hogy az angoloknak nem kellett a földgáz.

Egy párbiadal.

III.

Felvirradt a döntő nap reggele. A várható nagy esemény öröme az ég is kiderült. Eloszlottak az előző nap komor fellegei, hogy a napnak lehetővé tegyék meglátni a csodát.

A csipős hidegtől fázékonyan megy egyik-másik falusi ember a dolgára. Egyesek pedig, akik az ügyben érdekelve vannak a község házára tartanak.

Están, a Márton bá fia, hatalmas papírba gyöngyölt csomaggal a hóna alatt, botorkál a község háza felé. Balázs Mihály uramtól, a község érdemes ezermesterétől cippeli a kardokat; magában örülve a dolgon, egész belemélyedt gongolataiba. De ahajt a fordulónál, elébe toppan a magából kikelt édes anyja s oly pokoli szitkozódással támad szeretett vérére, hogy az bizony első percben a nevét is elfelejtette.

Szakemberek véleménye szerint az egész gáz akció elejétől fogva elhibázott.

Az állam igen nagy hibát követett el, hogy négy-öt év alatt egyebet sem tett, csak furt.

Nem tudjuk kinek a tanácsára furták azt a közel 30 s egynehány, furólukat, amelyből 23-ban találtak gázt. Azt mondják, hogy a meddő furólukakat nem mindég szakszempontok szerint telepítették.

Ha ez így van, akkor igazán nem csodálatos az egész gázakció kudarca.

Az eredményes furásokra is azt mondják, hogy a kőkők is várni kellett volna, amíg a gáz értékesítése felől nem gondolkodtak.

Majdnem 20 furást olyan helyen telepítettek, ahol gázkiáramlások voltak, tehát geológiai tudás nélkül is tudni lehetett, hogy ott fognak kapni gázt.

Nem veszélyeztetik-e ezek a céltalanul, idő előtt megnyitott furások az egyes gáztartókat, vagy műnyelven domókat?

Komoly szakemberek azt mondják, igen!

Mint amidőn az alvilág szabaddá lett szelei, iszonyu forgásba hozzák a szélkelepelőt, úgy forgott a Borbára néni hegyes pergő nyelve; leszedett az fiáról, életpárjáról, meg az egész bandáról minden becsületet.

— Megyek — ugymond a többek között — a zsandárokhoz. Majd adok én nektek semmiházi dologke-rülők párbajt, hogy elmegy tőle a kedvetek örökre.

— Felütött bennetek az uri bolondok léhasága és számárságotokkal özvegyesre akarjátok juttatni szegény fejemet? No megálljatok!

Ilyen és még kiömb, de nem reprodukálható kifejezések hagyták el a felhevült matróna száját, míg végre István magához jött ijedséggel párosult ámulatából s felvilágosította édes szülőjét, hogy csak legyen nyugodt. Nem lesz semmi párbajt. Nem fog vér ömleni. Nagyobb bizonyosság okából megmutatta: mit tartalmaz a hóna alatt szorongatott csomag.

És mi a terve az államnak, hogy amikor a most föltárva levő gázzal sem tud mit csinálni, még folyton furat?

És furat, megnyitítja a gáztartó rétegeket ősrégi gázkiáramlások mellett, ahol bizonyos, hogy nagyobb mennyiségben van gáz.

Nem a legkönnyelműbb politika-e az, hogy ha már nem lehet az erdélyi földgázt Pestre hozni, ha az egész országot felturkáljuk is, de keresünk a főváros számára gázt.

Utóvégre az állam szegény ahhoz, hogy fölhasználatlan gázok föltárására évenként milliókat költjön. Az egész gázértékesítés és gázfölkutatás körül sajnálattal kell látnunk a *tervszerűtlenséget és az üzleti élelmesség hiányát*.

Nem tudjuk, hogy ez a bizonytalanság és ingadozás a bányászati osztály kitüntetett vezetőjének eltávolozásával meg fog-e szünni?

Szomorúan kell látni, hogy a nagy hangon bementett terminus sem hozott a gáz-értékesítésben semmit, csak újabb bizonytalanságot.

Állítólag a szindikátus meghosszabbította még három hónapra az opcióját. Három hónapig tehát a közönség ismét várhat

Az állam pedig furni fog tovább és meg fog nyitni olyan gázterületeket, amelyeket újra nem képes majd idejében és kellőképpen értékesíteni.

Es ami csudálatos, az állam minden irányban szinte meg nem elegendhető módon szorítja meg kiadásait, a gázkutatásról ellenben az az elv látszik vezérelni, hogy itt semmi sem drága.

Igy lett a gázkutatás az államnak egy igen költséges vállalkozása, amely nagyon kétes, hogy fog-e végeredményben még erkölcsi hasznót is hajtani?

Az állam gondolkozása nagyon nehezen érthető meg.

Öt éve meg van a gáztörvény, de a végrehajtási utasítás még mindig

késik. Csak nem fog egészen addig késni, amíg a gázüzletet nyélbe nem ütjük, mert akkor bizony megeshetik, hogy nem lesz már rá szükség?

A gáztörvény végrehajtási utasításának ki nem bocsátása igen sok jogos magánérdeket sért.

Az állam jöllehet tehetetlen a földgázzal, mégis ha valaki kutfurás közben gázt tár föl, azt nem engedi fölhasználni még mezőgazdasági világitásra sem.

A legrövidlátóbb politika kell ahhoz, hogy ilyen dolgok megtörténjenek. A monopóliumra hivatkozva, egyszerűen a földbe zárni, vagy nem engedni fölhasználni egy energiaforrást!

Az állam tehát nemcsak, hogy nem tudja értékesíteni, hanem még a kihasználását is megakadályozza és hatóságaival fölöslegesen zaklatja azt a szerencsétlen kutfurót, vagy téglagyárost, aki furrásközben véletlenül gázt fakasztott a vízzel. És ezzel a néhány köbméter gázzal de-hogy is engedne az állam kivilágitani egy gazdaságot!

Igy válik a gáz nem áldásává, hanem átkává az ország közönségének

Éppen ezért az érdekeltek aggódva várják a gáztörvény végrehajtási utasítását, hogy vajjon az meg fogja-e szüntetni, vagy pedig még tétezn fogja ezeket a kirívó méltánytalanságokat?

Maga a gáz értékesítésének kérdése sem olyan rettenetesen nehéz, mint azt szeretnék feltüntetni.

Ha nincs a Mezőségen annyi gáz, hogy azt országosan ki lehetne használni, akkor hozzá kell látni annak helyi kihasználásához addig, amíg a fölszabadított gáz ki nem szakítja a kutak elzáró szelepeit.

Ott van a kincseket rejtegető Érc-hegység. Föl kell annak bányászati életét olcsó energiával segíteni!

Teremteni kell ipart.

Ez ellen természetesen nem volt kifogása senkinek sem.

Majd a paphozfordulva előadta, hogy őket azért kérte magához, mert a párbaj kimenetelét előre tudni nem lehet. Megtörténhetik, hogy a felek valamelyike halálos sebet kap. Ő és segédtsársai nem vehetik lelkükre azt a súlyos felelősséget, hogy bármelyik is egyházi kötelességeinek teljesítése nélkül haljon meg. Ezért felkérte hogy Márton oának az Urvacsorát, a görögkatholikust pedig, hogy a segédjegyzőnek az utolsó kenetet adják fel.

A két pap azonban a jegyző kérését egyértelműen és kategorikusan megtagadta.

Erre Márton bá, székéről felugorva sietett kijelenteni, hogy nem is kell! Neki semmi szüksége sincs arra, mert ő nem fog meghalni.

A jegyző ezután szép szavakkal vázolta a helyzetet, az eshetőségeket. Hangsúlyozta, hogy Péter Márton bá előrehaladt koru, idős ember, míg a segédjegyző egész fiatal le-

gazán, csak meg kellene mozdulni és nem lenne szabad engedni, hogy ez a rengeteg kincs évről-évre kihasználatlanul ki legyen téve a veszélynek.

A gázértékesítésről számtalan tervet vetett föl már eddig is a közvélemény. Az O. M. B. és K. Egyesületen kívül eddig már minden *tesztület* megnyilatkozott.

Akarmelyik terv méltó a megfontolásra.

Ennyi terv mellett érthetetlen, hogy az államnak nincsen terve?

Az állam érdeke azt kíváná, hogy minden *életrevaló eszme* megfontolassék. Az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy csak bizonyos vélemények hallgattattak meg.

Ez az oka nagyrésben az akció sikertelenségének is.

A földgázt állami monopóliummá tenni csak azzal volt indokolható, hogy az állam ezt a nemzeti kincset a köz érdekében a leghelyesebben lesz képes értékesíteni.

Sajnos, az a vélemény kezd kialakulni, hogy az állam még a *magán-gazdaság javára* is nehezen fogja ezt a kérdést megoldani.

Ilyen viszonyok mellett, kellő ellenőrzéssel, a *bányászkodási szabadság elve alapján is többet* használt volna *ugy a magán, mint a közgazdaságnak* a gáz, mint fog a monopóliummal.

Igaz, akkor kevesebb *gáztudósunk* lett volna, de örvendetesen megszáporodott volna a bányaadó és néhány millióval több lett volna az államvagyon.

Mert hisz öt év óta már 6—7 milliót elfurak gázra.

Időhóladék az adófizetésre.

A pénzügyminiszter 108,115—913. sz. rendeletével megengedte, hogy a múlt évi esőzések és árvizek miatt károsult s a községeknek fizető adózóktól a köztartozások az 1914. évi aratás befejezéséig, vagyis július végéig, végrehajtás utján ne követeltesenek.

gény, ami természetesen a küzdelmet egyenlőtlené teszi. Azt indítványozta, hogy erre való tekintettel, Márton bá helyett Están fia álljon ki, már csak azért is, mert ennek kötelessége az apja védelmére kelni.

Még a jegyző be sem fejezte mondókáját, Márton bá pulyka-vörös képpel, úgy ugrott fel székéről, mintha ágyuból lötték volna ki s szikrázó szemekkel haragosan dörmögte oda, hogy bizony ő helyette senki se verekedjen; eleget teszen ő magáért; ő reá, mint negyvennyolcas honvédőrmesterre, aki számtalanszor nézett szembe a halállal, senki ne mondassa, hogy nem mert helyt állani magáért.

Ez se sikerült tehát, sőt mert a békéltetési kísérletek is csütörtököt mondtak, a jegyző felhívta a feleket, hogy felső ruháikat levetve, térjenek be a szomszéd szobába.

Ez hamarosan megtörtént. Ez után a felek a segédekkel együtt átléptek a szomszéd szoba küszöbét, a honnan a butorok előzően kihordat-

A jövő.

VI.

Erdély vasúthálózatának teljes kiépítéséhez szükséges volna még, hogy az említett marosvásárhely—csikszereda—gyimesi vonal szentegyházásfalvi pontja, Szentkeresztbánya, Lövete, Homoródalmásbarlang Olasztelek, Barót és Ágostonfalva érintésével a mai budapest—predeal fővonallal kapcsolatba hozassék.

Ez a kapcsolat egy 41 kilométer hosszú vonal építését kíváná meg és lehetővé tenné azt, hogy az ország fővárossa a legegyszerűbb vonalon közel hozatnék Délromániával és Bulgáriával is.

Az említett vonalak szükségessége felett — úgy érezzük vitatkozni s azok megvalósítása érdekében érveket felhalmozni, legnagyobb mértékben felesleges dolog. Hiszen, akik Erdély mai helyzetét ismerik, akik az erdélyi magyarság szupremáciájának fontos érdekét szívükön viselik teljes tudatában vannak annak, hogy ez a nép, tervszerű segélyakció nélkül ki van téve a gyors végpusztulásnak, jöllehet testi ügyességük és természetes eszük után ítélve, nagy dolgok munkálására predestinálta őket a végzet.

A székely nép minden egyes fiából igen ügyes iparost lehet teremteni, természetesen akkor, ha ipar munkaalkalmakat állítanak elő. Most azonban erre nem kívánok részletesen kitérni, annyival inkább, mer a következő folytatásban az ipar kérdésekkel foglalkozzon, s így ott arra bővebb alkalmam nyílik, hogy pedig ezuttal szóvettem e kérdést annak oka az, hogy általa a vasútszükségességére reámutathassak és bizonyítsam azt, miszerint az a 4 millió korona, amibe az említett vasútvonalak megvalósítása kerülne busásan meghozná a jövedelmet is

és amelynek padlóját nagy gyékényszőnyeg borította be.

A jegyző felállította a feleket, kijelölte a segédek helyeit s maga a csomagból kivette a két kardot, és azokat egyszerre nyujtván át a két haragosnak, a helyére félre állt.

Néma csend lett. Márton bá megdöbbenve nézett végig a markában nyomott fakardon, majd dörgő hangon kérdezte:

— Hát tréfa akar ez lenni?

— Hát vén bolond — mondta vidáman a jegyző — csak nem hiszed tán, hogy komolyan verekedni engedjelek.

— Akkor inkább kibékülök! — dörmögte Márton bá s lábával kettőtörte a fakardot.

Példáját a segédjegyző is követte s mindketten örömmel nyujtottak egymásnak kezét.

Majd felszedelőzködött az egész társaság és átmenve a Márton bá portájára, másnap reggelig mulattak a szent béke öröme.

(Vége.)

Puskás Lajos.

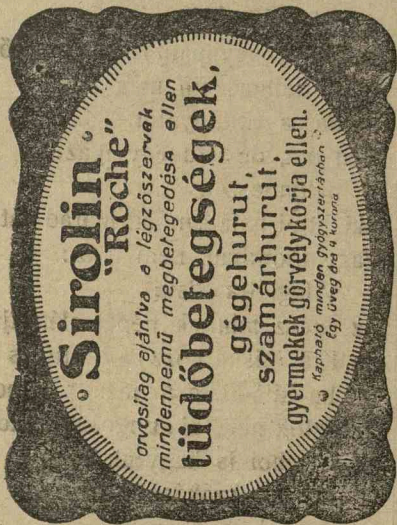
Természetesen utasította az is öregét, hogy igyekezzék hazafelé, mert nemsokára mindnyájan lakomázni akarnak otthon.

A látottaktól egészen lecsendesült Borbára néni. Szapora léptekkel igyekezett portájuk felé. Fia pedig belépett a község házába, hol átadva a jegyzőnek a csomagot, leült ő is a többiek közé.

Bent egészen nyomott volt a hangulat. Ott volt a két ellenség, ott voltak a segédek, de ott volt még a helység unitárius és görögkatholikus papja is.

A néma csendet a párbajvezető segédül kijelölt községi jegyző szakította meg; értesítvén a haragos feleket, hogy amennyiben — sajnos — a tartandó párbaj híre az egész faluban elterjedt és így ki lennének téve annak, hogy a csendőrség avatkozna be a dologba, ha azt a kijelölt helyen tartanák. Így segédtsársával abban állapodott meg, hogy azt ne az erdő tisztásán, hanem az ő szobájában tartassák.

Hogy az egyik gazda
feszántja a tarlót,
De a jó mag helyett vet
silányat, gyarlót,
Gondolván magában
nagyot és merészet,
Adhat a jó Isten abból is jót, szépet.
A másika pedig a tarlóhoz nem nyul,
Hadd legeljen rajta
marhacsorda, meg nyul,
Ráérünk még ugy is,
ugy szeptember felé,
A munka az enyém, áldás az Istené:
S tavaly is csak termett,
félig még a bombár,
Onnan is kilátszik,
hogy nem vagyok kontár.
No ez így nem jól megy,
édes atyámfia,
A jó gazdaságnak sok az ia-fia.
Nos, ha azt akarod,
hogy kis gazdaságod
Mindenben meghozza
a termést, a magot,
S hogy a verejtéket, amit kiizadól,
Megelégtült szívvel törülgesd arcodról:
Tavasziak alá szánts,
mint mondám, ősszel,
Hogy a tél járja át és jól készítse el.
Igy szántásod nem csak
porhanyóvá leszen,
Hanem sok táperőt
s nedvességet veszen
Aztán a beállott tavaszi napokon
Csak megboronárod
s vetheted szabadon;
S mire a szomszédod
összeszedi magát,
A te vetésed már
hajtogatja horgát.
Hogyha pedig netán
a tél gyenge leszen,
És őszi szántásod
gyomot s burjánt terem,
Ne resteld a munkát,
szántsd újra sekélyen,
Isten áldása lesz munkádon emberem.
A jó gazda mindig jó előre számít,
Nem vet magra-magot,
össze-vissza bármit.
Tavasszal a vetést a zabbal kezdi meg,
Mert ennek mit sem árt a korai hideg.
Ezt követi nyomban
az árpa és búkköny,
Az ősszel felszántott
s megtrágyázott földön.
Legvégül jön pedig mindig a tengeri,
Ezt az okos gszda
korán soh' sem veti,
Mert a szorgos gazdát,
Erdélyben legalább,
A májusi szentek
sokszor megtréfálják.
(Folyt. köv.)



Torda város vezet.

Torda, 1914 évi január 21.

(Saj. tud.) Legfontosabb az egészség, mert ez mindenkinek a bőrébe vágó dolog s mégis ezzel törődünk eddig a legkevesebbet.

Torda város intelligenciája most új irányfelé vezet.

A tordai Szabadoktatási Egyesület választmánya ugyanis elhatározta, hogy folyó évi február hó folyamán az egészségügy körébe tartozó nagyfontosságú kérdésekről, előadási ciklust rendez.

Az előadásokat az orvostudomány köréből veszik s különösen a nők és anyák számára tartják igen helyesen, mert első sorban az édes anyák hivatása megismerni, mi módon lehet testileg és szellemileg egészséges gyermekeket nevelni; mi a helyes és öntudatos gyermekápolás; mik a családot és gyermeket fenyegető fertőző betegségek s hogyan lehet ellenük védekezni; milyen jelentősége van az egyén és társadalom szempontjából a tüdővésznek, hogyan lehet a női és anyai hivatást legszebben s legméltóbban betölteni.

Nagyon fontos kérdések. Mindannyian külön-külön és együttesen megérdemli, hogy ahol csak ember lakik, mindenütt alaposan átmenjen a köztudatba. Hiszen ezek tudása nélkül nem is ember az ember.

Az első előadást február 1-én Dr. Konrádi Dániel kolozsvári egyetemi tanár vetített képek kíséretében tartja a fertőző betegségekről s az azok ellen való védekezésekről. Február 8 án Dr. Borbély Samu főorvos a tüdővészről tart előadást.

Majd később a harmadik előadást Dr. Malom Dezső marosvásárhelyi áll. kórházi főorvos kizárólag a nőkről; a negyediket pedig Dr. Generzich Gusztáv kolozsvári egyetemi professzor szintén kizárólag a nők részére tartja az anyasággal és gyermekneveléssel kapcsolatos dolgokról. Mindenik előadást vetített képekkel kísérik.

A ciklus befejezéséül a választmány Dr. Lechner Károly egyetemi professzort ohajtja megnyerni, hogy a gyermek lelki világának fejlődéséről s neveléséről tartson előadást.

A ciklushoz bevezetőt Dr. Nappendruck Kálmán fog tartani.

Ilyen fontos kérdésekkel más városokban, de különösen körjegyzői körönként a falukban is foglalkozni kellene. Hiszen az emberek legnagyobb része ezek nem tudása miatt megy korai sírjába.

Székelyudvarhelyt a szabad liceumban Dr. Imreh Domokos közkórházi igazgató-főorvos tartott évenként egy-egy előadást és mindannyiszor zsufozásig telt a terem érdeklődő hallgatósággal. Ez is azt bizonyítja, hogy a közönség vágyakozik az egészségügyi ismeretekre.

A liceális előadások rendezőségei ezt figyelembe kellene vegyék és a tordai példát jövőre követhetnék.

Székely ébresztő.

Máthé József, a Székely Társaságok Szövetségének érdemes főtitkára elkészítetett cikket irt a „Székely Tanügy“ legutóbbi számában.

Ez a közlemény valóságos székely ébresztő azok számára, akik még mindig aluszna, avagy pillanatnyi ébredésüket ismét mélységes álom követte.

Balás Béla lelkes cikkevel foglalkozik, a melyről anniak a „Székelyország“ is megemlékezett s melynek nyomán — azt hittük — az egész székelyföldi sajtó talpra áll és tüzzel-vassal a szervezkedést sürgeti.

Nagy hallgatás követte.

Megyünk tovább a lejtőn, hol a végő pusztulás, a megsemmisülés, hollóserge várja lomhaságtól petyhüdt testünket — Lukomara...

Alig vagyunk néhányan, akik szívünk, lelkünk vérébe mártva tollunkat, fokról-fokra izzóbb forrósággal kiáltjuk a pusztaságba: Veszélyben a székely! Ébredjetek!

Várjuk a visszhangot. Néma csend követi minden szavunkat. Legfeljebb a vad idegen hollók hangja felel: kár, kár, kár...

Máthé József barátunk, székely testvérünk is ezt a szívfacsaró, könyekig elkésztető állapotot siratja a következőkben. Ime, leszögezzük:

Elsírtam lelkem keserveit nem egyszer e rovatban fajom pusztulása fölött. Azt hittem, megértik kartársaim és sietnek tanácsal, tettel megakadályozni a székely népet a vesztébe rohanástól.

Csalódtam. Csapással teljes 2 esztendő nyomoruságát nem tudja tovább tűrni a nép. Nő a kivándorlás. Tanultabb, diplomás testvéreink szétzórva az országban, más vidékek, más népének más intézményeit boldogítják; a munkás kezek más országok más fajanak dolgoznak cselédsorban, máshol kallódik el mindkét nembeli szegény ifjúságunk...

Itthon az oláh paktum rémei kinnak és ejtenek aggodalomba minden jó hazafit...

Akik még itthon vagyunk és nézzük a rémes átalakulásokat megoszolva, nem ritkán egymással meghasonolva, politikai felfogások szerint állunk csoportokba anélkül, hogy magunkon vagy másokon segíteni tudnánk...

Balás Béla íróársunk „A székely nép a halál kapujában“ címen „Csikvármegyében“ keserű szemrehányással illeti ezért és méltán székely társadalom fungens vezető embereit, akikben nagyobb az irigység a közügy szereteténél s még nagyobb ember sincs, akik egymást erkölcsileg támogatva, konzekvens közérdekű működést indítanak és folytatnának...; akikben önmagukból kiindulva lenne annyi önbizalom, hogy a mások értékeinek mentésére a közjavát oltalmazni hivatva vannak...

Igaza van. Ezelőtt 10 évvel rendeztük a Székely Kongresszust Naplójában lefektettük azokat a kulturális és közgazdasági elveket és javaslatokat, amelyeket meg kellett volna valósítani tüzzel-vassal a székely nép felsegítésére és Magyarország javára.

Megalakítottuk a Székely Szövetséget. Csokorba szedtük a Székely Társaságokat, de éppen ott, ahol Balás Béla keserveit elsírja, Csikvármegyében, nem maradt egy se funkcióban. Kihullott a csokorból, mint a békavirág szélnek esett pihéje...

Egyik vezérelvünk nekünk is éppen az való, hogy elsősorban a lapok szerkesztői alkossa ak szellemi csapatot s szoros összeköttetést tartván íróársaikkal, ne hagyjanak egyetlen pontot sem őrizetlenül Erdélyben, hogy egy-egy eszme mindnyájunk érdeklődését és segítő akaratát kiváltsa Küzdjünk egyesült erővel, fanatikus kitartással, lángoló hazaszeretettel — ha kell személyek ellen is... Ennek adott kifejezést Boross Elek tordai főjegyzője, az „Aranyosvidék“ szerkesztője is, a Székely Szövetség előpataki közgyűlésén...

S mégis? Bár tudjuk, hogy igaz, jó, amit mondott, amiről írunk: szétfoszolva, őrlődve, más-más érdek-körben, szinte lehetetlenül nézzük az omlást. Hol vagytok szerkesztőtársak? Hol vagytok tanítók?

Ide iktatom Balás Béla említett cikkének végső sorait. Halljátok meg!

„Édes székely népem, édes véreim! Utáljátok meg a pogány erkölcsöt, az irigységet, szeressétek egymást s a földet, hol apáink porladnak. És keljete fel ennek és egymásnak megvédésére, megtartására s ne bízzatok el magatokat, mert ez a pusztulás előjele és ne legyetek hitetlenek, mert ez a végzet maga.

Az Ur Jézus szent nevére, ki kivezette a világot a sötétségéből s egymás kezébe tette az egymás vérű kezeket, erre az isteni szeretetre kérlek titeket, támasszatok szívetekben szeretetet, lelketekben fényt s öntudattal és önzetlenséggel álljatok fel az új, a nagy, az általános mádэфalvi veszedelem ellen! Mert ütött utolsó óránk! Jő az oláh csorda! A halál kapujában vagyunk!”

Máthé József.

HIREK.

— **Nem szidják már többé a székelyeket.** Nem. És ezt helyesen is teszik, a mennyiben alapos ok úgy sincsen rá. A „Székelyország“ multkori állásfoglalásának meg van az eredménye. A tekintélyes „Köztelek“ egyik legutóbbi számában kijelentette, hogy: „Mivel a nagy számban beérkező hozzászólások csak részben szólnak a kérdés (vagyis: „Mit tegyünk a székely Kárpátvidék állattenyésztése érdekében?“) lényegéhez, azért lapunk szűk terjedelmére való tekintettel már ez alkalommal és a jövőben, csak vázlatosan fogjuk ismertetni ezeket.“ E bevezetés után közli *Zsigmond Miklós* (Zabola) és *Betegh Pál*; a »Székelyország« felelős szerkesztőjének védő és az alaptalan vádakat visszautasító cikkét kivonatolva. Különben köszönettel vettük a kolozsvári „Ellenzék“ és a sepsiszentgyörgyi „Független Székelység“ velünk egyetértő közléseit. Nagyon csodálkozunk többi lap társaink mélyes hallgatásán. Ilyen alkalmak idején kölcsönösen, egyetértő akarral kellene akcióba lépni a székelység becsületbeli védelmére...

— **Állandó műkedvelő társaság** szervezésének eszméjét vetette fel *Hofbauer Aurélné*, Marosvásárhely polgármesterének köztisztviselőjének felesége. A polgármesterné ohajtását tett követte, mert már gyűjtik a tagokat és ezzel kapcsolatosan műkedvelői zenekart is alakítanak.

— **Nagyidők tanuja.** Tótócsai *Balogh Kálmán* ügyvéd, 1848-49-es honvéd hadnagy, a nagykarolyi takarékpénztár egyesület titkára e hó 20-án életének 85-ik évében elhunyt Nagykarolyban. Temetése általános nagy részvét mellett csütörtökön, a Könyök-utcai gyászaházról a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Mesterrészi temetőben volt. Közéleti hozzá tartozóit követte a derék, igazi magyar lelkű agastyán. Gyászjelentését egyedül maradt és ő érette önfeláldozásig küzdött leánya: *Balogh Terézia* bocsájtotta ki. Az elhunytban lapunk szerkesztőjének felesége: gyöngyöshalászi *Takács Erszike* közeli rokonát veszítette el.

— **A közigazgatási tanfolyam** félévi vizsgálói holnap kezdődnek meg és e hó végéig tartanak Marosvásárhelyt. Itt említjük fel, hogy *Madaras Endre* marosi felsőjárású tanácsos szolgabíró, közig. gyak. és Dr. *Kőváry Demeter* szamosújvári ügyvédjelölt e hó 21-én a jegyzői vizsgát letették.

— **Bodor Pál gyászja** az egész Székelyföldön mély részvétet keltett. A köztisztviselői állású vezérigazgató, aki az Agrár Takarékpénztár élén már eddig is általános becsületet szerzett, édes anyját veszítette el. Az elhunyt 63 éves volt és Budapesten, Andrassy-úti lakásáról temették el. *Bodor Pál* vezérigazgató barátai és

tisztelői köréből nagyszámu részvét-irattal keresték fel, akikhez mi is a legőszintébb érzellemmel csatlakozunk.

— **Szabad lyceum.** A székelyudvarhelyi iparosok szabad lyceumán a róm. kath. főgimn. énekkara *Horváth József* karnagy vezetésével összhangzóan énekelte. *Hodgyai László* sikeresen szavalt. *Thima Lajos* főreálisk. tanár pedig a légköri tünényekről tartott érdekes előadást. Végül a Royal-mozgó kedveskedett egy humoros képsorozattal. Ma (vasárnap) *Bodnár Lajos* reform. koll. tanár tart előadást. Szavalnak: *Szöke Lajos*, *Csiki Annuska*, *Szabó Dénes*. *Bodrogi Balázs* és *Papp Sándor* pedig duettet énekelnek s a végén ismét vetített képeket fognak bemutatni.

— **Háromszékbármegye** törvényhatósági bizottsága e hó 31-én d. e. 9 órakor rendes közgyűlést tart.

— **A csikszépi kaszinó** tisztújító közgyűlésén elnöknek: Dr. *Márton László* főszolgabíró, jegyzőnek: *Miklós Hugó*, pénztárnoknak: *Szász István*, könyvtárosnak: *Zakariás István* (Antalé), gazdának: *Zakariás K. Antal*, választmányi tagoknak: *Biró Antal*, *Minier Lajos*, *Fehér János*, *Szebeny Menyhért*, *Zakariás I. Antal* és *Zakariás K. Lukács* választották meg.

— **Hangpersenyt** rendez a székelykeresztúr állami tanítóképzőintézet február 1-én.

— **Olcsóbb a pénz** világszerte. Így az Osztrák-Magyar Bank is öt százalékra, Berlinbe pedig a birodalmi bank négy százalékra szállította le a kamatot.

— **Rodli-baleset.** Nap-nap után olvassuk itt-ott a szánkázó sport baleseteit. De azért csak tovább foly az élet-halál-játék. Székelyudvarhelyt hétfőn délután történt egy nagyobb szerencsétlenség. *Hofbauer Károly* 82 ik ezredbeli százados *Sterk Margit* polg. isk. tanítónővel ereszkedett le a városi „rodli“ pályán. A szánkóteljes gyorsasággal rohant. *Hofbauer* az egyensúlyt elvesztette, a szánkó alá került és bal lábának szár-csontja eltört. A tanítónőnek szerencsére a csekélyebb zuzódáson és ijedtségen kívül más baja nem esett. *Hofbauer* századost a vármegyei kórházban ápolják és a társadalmi körökben igen kedvelt katonatisztet nagyon sajnálják.

— **Új szinikerület** van alakulóban. Ennek érdekében *Tordán* e hó 14-én értekezletet tartottak. *Z. Sebens Andor* polgármester elnökletével. A kerülethez eddig: *Sepsiszentgyörgy*, *Gyergyószentmiklós*, *Kézdivásárhely*, *Szászrégen*, *Dicsőszentmárton* és *Petrozsény* csatlakoztak. Csatlakozása kilátásban van: *Gyulafehérvár*, *Nagyenyed* és *Déva* városoknak. Az alakuló közgyűlés február 15-ére van *Torda* városába kitűzve. Megalakulás után a kerület azonnal kiírja a pályázatot katonazenekar és más kikötésekkel.

— **Tisztviselő-köri gyűlés.** A székelyudvarhelyi tisztviselő-kör ez évi rendes közgyűlését február hó 1-én (vasárnap) este hat órakor saját helyiségében fogja megtartani. Közgyűlés után a tagok *Ferenczy Károly* vedéglőjében társasvacsorát rendeznek, a melyen a szokásos serlegköszöntőt *Kövesdy József* kir. pénzügyigazgató helyettes mondja.

— **Dalosok közgyűlése.** A kézdivásárhelyi Ref. Egyházi Dalárda vasárnap *Czirmay Zoltán* egyh. elnök-helyettes vezetésével tartotta évről közgyűlését. *Czirmay Árpád* tb. tag jegyzőkönyvolvasása után *Nagy Gerő* karnagy jelentését éljenzéssel fogadták, ugyszintén *Kovács Mátyás* pénztárnok előterjesztéseit is. Az egyesület vagyona készpénzben 1336 K 58 f, felszerelésben 508 K 34 f és így összesen 1844 K 91 f. Elhatározták, hogy jövő évben a dalárda negyedszázados fennállása emlékére nagyobb szabású ünnepélyt rendeznek s arra a r. bizottságot is kiküldötték.

— **Női kántorok** is lehetnek ezentúl a róm. kath. egyházakban, a mennyiben elegendő férfi tanító nem lenne.

— **Csikbármegye** közigazgatási bizottsága *Gyalóky Sándor* főispán elnöklésével minap tartotta alakuló ülését, melyen Dr. *Fehér Antal*, Dr. *Daradics Félix*, Dr. *Nagy Béni*, Dr. *Kovács Gyárfás* és Dr. *Novák Albert* tagok először jelentek meg, mint újonnan választottak. Az albizottságokat újra-alakítván, tudomásul vették a havi jelentéseket.

— **Polgári fillérestély.** A székelyudvarhelyi polgári önképző-és segélyzőegylet fillérestélye igen jól sikerült. Inczéné *Flórián Margit* Pósa „Ezer év után“ c. melodramáját adta elő, melyet a közönség zajos tapsokkal honorált. Majd Dr. *Lányi Andor*, a kiváló műkedvelő lépett a dobogóra és a „Lirai költő keservei“ t valóban művésziessé tőkéllyel személyesítette. Szünni nem akaró tapsvihart aratott. Majd a Royal mozgó képei következtek. *Fischer Ferenc* felolvasásában *Fiumét* ismetették. A szorgalmas, ügyes rendezők: *Császár Mariska* és *Orbók Margit* az elért szép sikereket meg lehetnek elégedve, amint a nagyszámban összegyűlt közönség is jó emlékekkel távozott.

— **A fizetésképtelenség híre** — mint az ausztriai legfőbb bíróság egy konkrét esetből megállapította — a kereskedelmi becsület csorbítása ugyanarra, hogy különösen kereskedelmi körökben ezzel a hírrel a közpolgári becsület is csorbát szenved.

— **Az ökrök áldozata.** Gál Ignác gelencei fuvarost, aki az erdőből fát szállított a kézdivásárhelyi *Bajkó Barnabás* cégnek, a sikos talajon elesett ökrök maguk alá tepertek s a szerencsétlen ember sérüléseibe belehalt.

— **A tordai kereskedők** újra szervezték Társulatukat, mely szót emel a III. o. ker. adókető bizottságba egy kereskedő tag választása, az igazságtörvény palota elhelyezése, a

második hetivásár és még egy új országos vásár kieszközlése érdekében. Az utóbbi programot mellett való állásfoglalás érthetetlen, mivel a helyi kereskedők eddig, éppen az országos vásárok korlátozását tartották érdekükben állónak. S ez egészen természetes törekvés is...

— **Régi a vendéglő,** de új a gazdája. Jó ételek, jó italok szolid árak a mottója. *Kroner Mihály* vendéglős és szállodás Székelyudvarhelyt, a régi jó hírnevű „Szarvas“ vendéglőt megvásárolta és azt személyes vezetése alatt tovább folytatja. Erről szól mai számunk hirdetési rovatában lévő értesítése is.

— **Molnár Kálmán** máv. főellenőr Kézdivásárhelyt a sikos járdán elcsuszott és lábát törte. Súlyos az állapota s nagy részvétet keltett a városban.

— **Az idősebb inasok** — mint állítólag a közoktatásügyi miniszter rendelkezik — sem menthetők fel az iparostanonciskola látogatása alól. Tehát a nagykoru, meglelt emberek is kötelesek az inas iskolába járni, ha mesterséget akarnak tanulni. A tanítók *hassanak oda*, — mondja a rendelet — hogy ezek az idős inasok *ne legyenek csufolódás tárgyai*. Vajjon hogyan képzelet ezt a gyakorlatban a rendelet? Miképp *hassanak oda* a tanítók, hogy az inzultusoktól a *nagykoruak* megkíméltessenek!? Az 1868. XXXVIII. t. c. 1. §-a a tanítás kötelezettsége és szabadságáról így rendelkezik: „Minden szülő vagy gyám, ide érteve azokat is, kiknek házában gyermekek, mint *mesteranítványok* (tehát iparos inasok) vagy háziszolgák tartatnak, kötelesek gyermekeiket vagy gyámoltjaikat (ha nevelésükről a háznál vagy magán tanítványban nem gondoskodtak) nyilvános iskolába járattatni, **életidejük 6-ik évének betöltésétől egész a 12-ik, illetőleg 15-ik év betöltéséig.**“ Ha a tétéles törvény értelmét egybe vetjük az állítólagos miniszteri rendelkezéssel, mely időkorlát nélkül beszél, a dolgot egészen érthetlenné válik és szükségét érezzük annak, hogy valamelyik illetékes fórum, talán a kir. Tanfelügyelőség szives felvilágosítását kérjük itt, a nyilvánosság előtt, hogy mindenki a valót lássa és tudja meg. Mert hát az mégis igen furcsán hangzanék, ha x vagy y 50-60 éves korában csak azért nem tanulhatna meg valamely mesterséget, mivel inasiskolába járni nem akar. De hát a süköi, firtosi vagy más falusi mesterinasok, vajjon hol járnak inasiskolába? **Több iparos.**

— **Székelyderzs ifjusága** a létesítendő egyesület javára február 1-én este fél hét órakor műkedvelői színelőadással egybekötött kosaras táncvigalmat rendez. Előadásra kerül *Toth Ede*: „A tolonc“ c. 3 felv. népszínműve.

— **Szabók és cipészek** egymással versenyezve tanulnak *Tordán*. A szabóipari tanfolyamot *Antal Vince* a budapesti technológiai iparmúzeum szakoktatója, a cipészipari tanfolyam

pedig *Valaszky* Ferenc tordai cipésmester, az iparmúzeum mestertanfolyamát kiválóan végzett szakoktató vezeti. — *Csikszeredában* a városi és vidéki cipésmesterek szintén nagy buzgalommal eljárnak a városháza tanácstermében folyó tanfolyamra, melyet *Balla* Antal nyiregyházi cipésmester vezet.

— **A tusnád-fürdői** gyógycsarnok leégéséről érkezett legújabb hír szerint, a vizsgálat valószínűvé teszi azt, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A csendőrség erélyesen nyomoz. A kár, mely biztosításból megtérül, 150,000 K.

— **Öngyilkos százados** Sobota Ferenc 31-ik gyalogezredbeli százados — mint nagyszabású tudósítónk írja — e hó 18-án a lakásán agyonlőtte magát s azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **A csendőrök** eddig a rendőri büntető eljárásnál tanudíjat nem kaptak. A belügyminiszter most elrendelte, hogy részükre a rendes tanudíjat meg kell állapítani. A rendelet január 1-től érvényes.

— **Uj közlekedési térkép.** Freytag J. és Berndt Wien, VIII. Schattenfeldgasse 62. 1914. évi közlekedési térképe az osztrák-magyar monarchia és Balkánországokról naptárral s a vasuti állomások névjegyzékével most jelent meg. E térkép minden adataiban a mostani idő tető pontján áll. Magában foglal minden vasuti és hajóösszeköttetést. Az összes vasuti vonalak színekben, minden egyes üzletvezetőség, társaság más színekben. Rendszeres mozgókocsi (automobil) forgalom. Kilóméter távolsági adatok a nagyobb állomások között. Az egy vagy két vágányú vonalrészek, gyorsvonat közlekedéssel vagy a nélkül, jelezve vannak. Az építés alatt álló és tervezett vonalak s az 1914. évi naptár is benne van. Ezekon kívül az osztrák-magyar monarchiában és balkánfélszigeten levő vasutállomások, megálló és hajó kikötőhelyek teljes névjegyzékét adja. Az ára összehajtva 2 K 40, vasszonra felvonva zsebalakban vagy lécekkal 5 K. Kapható az összes könyvkereskedésekben.

— **Zola Székelyudvarhely.** Az Apolló nagy mozgóban, mely Székelyudvarhelyt, a Budapest-szálló színháztermében tartja előadásait ma (vasárnap) d. u. 3 és este 8 órakor Zola Emil „Germinal” című szociális regénye 8 felvonásban, 3600 m hosszú filmen kerül bemutatásra.

— **Makove János** 17 éves zágoni juhász, ki legutóbb Maksán ifj. Oláh Miklos juhosgazdánál szolgált és a múlt év agusztus havában ismeretlen módon eltűnt, még nem került elé, Köröző táviratot bocsátottak ki ellene.

— **A székelyföldi ügyvédi kamara** tisztújítás előtt áll. A marosvásárhelyi ügyvédek népes értekezletet tartottak s azon elnöknek: Dr. *Bedő* Sándort, helyettes elnöknek pedig: Dr. *Sébess* Jenőt jelölték.

— **A bármegyei dalosperenyre** való jelentkezés határidejét ez évi február 10-ikeig meghosszabbították Székelyudvarhelyt.

— **Titánic még egyszer.** A Royal mozgóban közkívánatra a Titánic hajókatasztrófa bemutatást csütiütőkön megismétlik. Ezenkívül a romles műsor is előadásra kerül.

Egy székely íróról.

Az édes anyaföldből időnkint hatalmas erők törnek fel. Az ég csillagzatán időnkint nagyfényű üstökösök vonulnak át. A sok nyomorúsággal, ezer bajjal, gondokkal küzdő székely nemzetnek egy ilyen hatalmasan feltörő, üstökös-ként világító csillaga Lázár István.

Gyergyó hóborította bércei között látta meg a napvilágot 1881-ben Gyergyószentmiklóson Érettségit a székelység anyavárosában, Székelyudvarhelyen tett, az egyetemet Budapesten végezte. Mint a legtöbb író, Lázár István is versek írásával kezdte irodalmi működését — Pista korában. Négy verskötetere igen kedvesen emlékezik vissza az olvasója: „Dalok egy arany hajú leányról” 1903. „Hires földön, székely földön” 1906. „Szenvedések könyve” 1908. „Jézus” verses dráma 1908.

Első regényét 1910-ben írta a „Sátán” címen, mely a Budapesti Hirlapban jelent meg s egyszerre országghírű nevet szerzett Lázár Istvánnak. Az elismerés, az ünneplés megittasította lelkét és azóta csak ontja ifju hévvel gyönyörű regényeit, melyek az új magyar irodalom gyöngyei. „Betulia virága” című regényét románra fordították, több műve jelent meg német nyelven. Ma közel 30 kötet hirdeti Lázár István írói nagyságát, csodás képzeletességét óriási készütségét és virágillatos lelki világát. Ez a kincs először is miénk, a székelyeké!

A Budapesten élő székelyek „Péterfy asztaltársasága” kicsiny, de lelkes gárdája a tavaszon két könyvet ad ki Lázár Istvántól. Az egyik „Hágár” bibliai tárgyú regény. A másik „Vihar után kísült a nap” válogatott székelytárgyú novellák. A két könyv előfizetési ára együtt 5 korona. Bolti ára drágább lesz. Előfizetésre gyűjtő ívet küld: Péterfy Tamás író, (Budapest. IX. Köztelek-utca 8.) minden levelezés és előfizetési pénzek erre a címre küldendők.

Lázár István két könyvére felhívom a székely nemzet figyelmét. Különösen pedig nemesebb gondolkozású székely asszonyaink szeretetébe ajánlom, mert az ilyen könyvet terjeszteni lelki gyönyörűség. Öt előfizető után a gyűjtőnek egy tiszteletpéldányt adunk Lázár István sajátkezű aláírásával ellátva.

Budapest, 1914. január 20.

Péterfy Tamás.

**Nyomatlan és kiadja BETEGH PÁL
könyvnyomató int. Székelyudvarhely.**

Szám 10697—1913. t.lkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint t.lkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Schlich-Nicholson gépgyár r. t. végrehajtonak Borbély Mihály és ifj. Veres András oroszhegyi lakos végrehajtást szenvedők eleni 4345 korona 71 fillér tőkekövetelés iránti végrehajtásos ügyében az 1881 évi LX. tc. 144. § a alapján a 146. § értelmében az árverést elrendelte a következő ingatlanokra és pedig a székelyudvarhelyi királyi törvényszék területén levő és az oroszhegyi 2970. számú telekjegyzőkönyvben a Borbély Mihály nevében álló A + 7383b helyrajzi szám alatt felvett szántó 10 Kor. kikiáltási árban, a 7460. hrsz. alatt felvett szántó 27 K. kikiáltási árban, a 3050 hrsz. alatt felvett szántó 06 K. kikiáltási árban, a 7383a hrsz. alatt felvett szántó 10 K. kikiáltási árban, a 7098—2. hrsz. alatt felvett szántó 12 K. kikiáltási árban, a 8458a|1 8458b|1 hrsz. alatt felvett kaszáló 53 K. kikiáltási árban, a 2147. 2148 hrsz. alatt felvett kaszáló 05 K. kikiáltási árban, a 2153 hrsz. alatt felvett kaszáló 02 K. kikiáltási árban, az 1415 hrsz. alatt felvett kaszáló 15 K. kikiáltási árban, a 7309 hrsz. alatt felvett szántó 38 K. kikiáltási árban, a 3685 hrsz. alatt felvett szántó 08 K. kikiáltási árban, a 7660 hrsz. alatt felvett szántó 02 K. kikiáltási árban, a 7461 hrsz. alatt felvett szántó 15 K. kikiáltási árban, a 3098 hrsz. alatt felvett szántó 03 K. kikiáltási árban, a 2145 hrsz. alatt felvett kaszáló 04 K. kikiáltási árban, a 2151 hrsz. alatt felvett kaszáló 3 K. kikiáltási árban, az 1424 hrsz. alatt felvett kaszáló 4 K. kikiáltási árban, a 2149. 2150 hrsz. alatt felvett kaszáló 3 K. kikiáltási árban, az 1447 hrsz. alatt felvett kaszáló 3 K. kikiáltási árban, a 8442a|2. 8442b|2 hrsz. alatt felvett kaszáló 160 K. az 1442|2 hrsz. alatt szántó 1 K. kikiáltási árban, a 3097|2 hrsz. kaszáló 12 K. kikiáltási árban, a 8439a|2. 8439b|2 hrsz. alatt felvett kaszáló 34 K. kikiáltási árban, a 7738a|1 hrsz. alatt felvett szántó 6 K. kikiáltási árban, az 1443|2. 1444|2 hrsz. alatt felvett kaszáló 6 K. kikiáltási árban, a 7363|2 hrsz. alatt felvett szántó 18 K. kikiáltási árban, a 7364|1 hrsz. alatt felvett szántó 1 K. kikiáltási árban, a 7461|2|1 hrsz. alatt felvett szántó 2 K. kikiáltási árban, a 7738b|1 hrsz. alatt felvett kaszáló 3 K. kikiáltási árban, az 1573|1 hrsz. alatt felvett szántó 6 K. kikiáltási árban, az 1572|1 hrsz. alatt felvett szántó 6 K. kikiáltási árban, a 6798 hrsz. alatt felvett szántó 4 K. kikiáltási árban, a 7525 hrsz. alatt felvett szántó 12 K. kikiáltási árban, a 7796|4 hrsz. alatt felvett legelő 2 K. kikiáltási árban, a 7799|4 hrsz. alatt felvett legelő 2 K. kikiáltási árbaa, a 7798|1 hrsz. alatt felvett legelő 2. K. kikiáltási árban, az 1717|2|2

1718|2|2. 1719|2|2. 1720|2|2. hrsz. alatt felvett kaszáló 39 K. kikiáltási árban, a 2224|2 hrsz. alatt felvett kaszáló 2 K. kikiáltási árban, a 2224|1 hrsz. alatt felvett kaszáló 2 K. kikiáltási árban, a 2225 hrsz. alatt felvett kaszáló 6 K. kikiáltási árban, a 2227 hrsz. alatt felvett kaszáló 3 K. kikiáltási árban, a 7367 hrsz. alatt felvett szántó 6 K. kikiáltási árban, a 2004 hrsz. alatt felvett kaszáló 5 K. kikiáltási árban, a 104. 105 hrsz. alatt felvett közház 822 K. kikiáltási árban és pedig a 7363|2 hrsz. a felvett ingatlan a C. 1. al. Gergely Andrásné Gergely Terézia javára egynegyed részben, a 2151 hrsz. alatt ingatlan a C 3 al. Lőrincz Terézta Péter Dánielné javára egynegyed részben és C 4 al. özv. Péter Antal Mózesné Tifán Borbála javára egynegyed részben bekebelezett haszonélvezeti jog, végül az 1573|1 és 1572|1 hrsz. ingatlanok a bejegyzett vízvezetés szolgálmi jogának fenntartásával

Az oroszhegyi 140 sz. t.lkvb. A + 1715|2. 1722|a|2. hrsz. a felvett kaszálóból a Borbély Mihály nevében álló egyharmad rész 10 K. 34 f. kikiáltási árban és az 1386|1|2. 1387|1|2 1389|1|2. 1390|1|2. hrsz. alatt felvett ingatlanból a Borbély Mihály nevében álló egyharmad rész 4 korona kikiáltási árban.

Az oroszhegyi 1518 sz. t.lkvb. A + 2569. 2570 hrsz. alatt felvett szántóból a Borbély Mihály nevében álló 7|9 rész 17 K. kikiáltási árban és pedig a C. 1 alatt özv. Márton Mihályné Fancsali Anna javára 1|10 részben bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával.

Végül az oroszhegyi 535 sz. t.lkvb. az ifj. Veres András nevében álló A + 7188 hrsz. alatt felvett szántó földre 12 K. kikiáltási árban különjóság tesként az 1914 évi február hó 14-ik napjának délelőtti 9 órájához Oroszhegy község házánál meg-tartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Árverezni szándékozok tartozni a kikiáltási árnak tíz százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

Székelyudvarhelyen, 1913 november 19-én Constantinescu Viktor s. k. kir. törvényszéki albiró.

A kiadmány hitelül: DOSA kir. tszéki. telekkönyvvezető

984—1913. sz. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDTMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszéknek 1913 évi 34/3—p számú végzése következtében Dr. János Domokos ügyvéd által képviselt olaszteleki takarékpénztár javára 460 K. s jár. erejéig 1913. október 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le-és felülfoglalt és 1280 kor. becsült következő ingóságok u. m.: bivalyok, 2 csikó és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Wotan Lámpa



A legjobb és a legtarosabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 7% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíróóság 1913-ik évi V 349-3 számú végzése folytán 460 kor. tőkekövetelés ennek 1913 évi április hó 30. napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{3}$ százalékos váltódíj és eddig összesen 150 kor. 37 fillér-ben bírósági már megállapított költségek erejéig Karácsonfalván alperesnél 1914 évi január hó 30-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t. c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Jó ételek, jó italok,

szolid árak! Kényelmesen ujonnan berendezett vendégszobák kaphatók Székelyudvarhelyen a Kossuth-utca 8. házászám alatt



levő SZARVAS című vendéglő- és szállodában — Az új tulajdonos: Kroner Mihály

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. c. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Okland 1914 évi január hó 15-én
POLLÁK IGNÁC, bír. végrehajtó.

BUTOR.

Aki jó és tartós butort akar vásárolni, az forduljon hozzám BALÁZS KÁROLY butorkereskedőhöz, hol raktáron vannak remek kivitelű kőris, cseresznye, tölgy, szil és diófa háló szobák és ebédlőberendezések vas- és rézbutorok, márvány mosdók és felszerelések. Saját műhelyemben készítenek a legfinomabb modern berendezések izléses és tartós kárpitos áruk, szalon és angol börgarnitúrák és esztérgályos áruk.

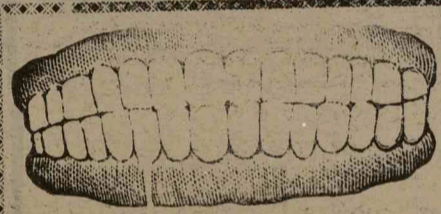
Minden munka jótállás és szigorú felügyelet mellett készül! A helybeli ipar érdekében szives pártfogást kér!

Balázs Károly
asztalos, esztérgályos, kárpitos és butorkereskedő

Olcson haszonbérbe adom 6 évre az etédi határban levő 130 hold birtokomat lakházak, istállókkal és mindenféle gazdasági eszközökkel, folyó évi február 1-étől kezdődőleg. **Gagy Lajos Etéd.**

3-6

Tanító vagy? Akkor használd a Módszeres Szépirási Irkákat, melyeket a székelvudvarhelyi tanítók szerkesztettek. Eladási árából 10% a Tanítók Otthonát illeti. Hét féle mintában 2 és 4 fillér darabja. Páratlanul finom a papirosa, célszerű a beosztása. Kapható Betegh Pál kiadónál Székelyudvarhelyt.



Fogászati műterem

SZÉKELYUDVARHELYT, a volt Központi-szálloda I. em. 4. ajtó

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy 1914. évi február 5-ikétől március 5-ikéig Székelyudvarhelyen fogok tartózkodni. — Ezen idő alatt végzek minden a fogászat terén előforduló teendőket, u. m. mindenféle

fogtömést (plombalást) és fogcsinálást.

Ugy egyes fogakat, mint egész fogsort rágásra használhatóan, a gyökérnek a szájból való eltávolítása nélkül, ugyisint ARANY foglalatokkal is.

Arany fogkoronát, hidmunkát szájpadlás nélkül, valamint nem jól illő fogsorok átalakítását.

Minden munkát a legjobb kivitelben készítek el és az általam végzett munkáért több évi jótállást vállalok.

Fog- és gyökérhúzást a legkényelmesebb bánásmód mellett végzek. Fogak alapos tisztítása.

Kiváló tisztelettel:
SPRINGER M.
vizsgázott fogtechnikus.



Aspirin tabletták

és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál, ismert fájdalomcsillapítószert: A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy mindig a „Bayer” féle Aspirin tabletták csomagolásában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettát tartalmaz. Minden tablettán az Aspirin szó látható.

Szivarpapír és szivarkahüvely

ABADIE

PÁRIS

Minden főzsdeben kapható

VÁSÁRNAPI ÚJSÁG

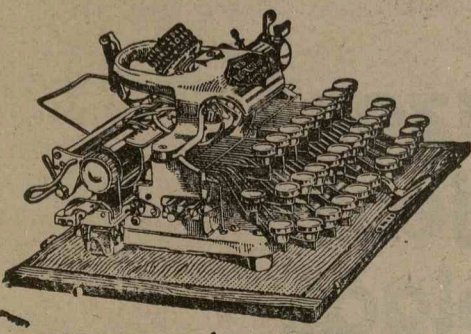
Minden újonnan belépő előfizető ingyen kapja a Vasárnapi Újság díszes karácsonyi albumát.

Munkáért díjazottok: Előfizetői listájukra: Budapest, Franklin-Társulat, Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Legújabb rendszerű amerikai IRÓGÉPEK látható irással!

KÉT ÉVI JÓTÁLLÁS!

Főelőnye: Az irás gyors elsajátítása. — Szalag nélküli berendezés. — Sokszorosítás.



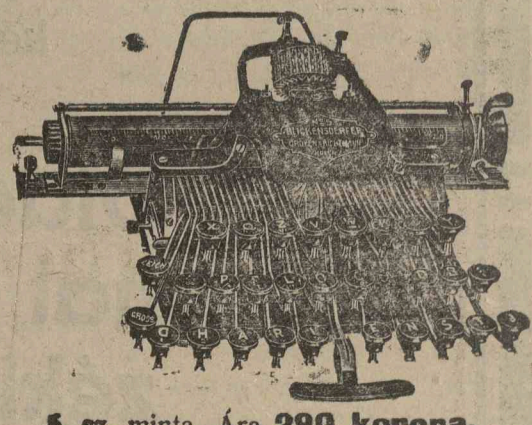
„Weltblick.” Ára 220 korona.

Több mint **160.000** darab van forgalomban.

Ára 220 korona

5. sz. 290 korona.

Ugyanazt a munkát végzi, mint a 6—700 K-ás írógép.



5. sz. minta. Ára 290 korona.

Megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít bárhova a Székelyország kiadóhivatala Székelyudvarhelyt.

Betegh Pál

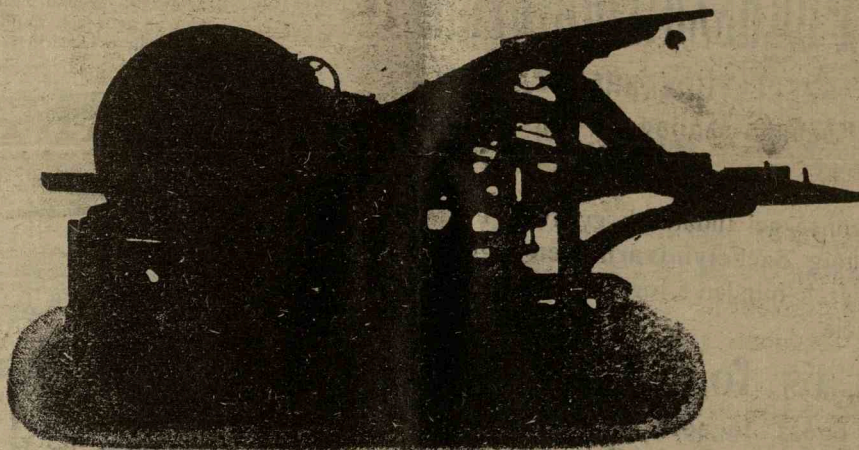
villamos erőre berendezett,
modern betűkkel, diszítések-
kel és különböző gépekkel

==== dúsán felszerelt ====

**könyvnyomtató és könyv-
kötő intézete,**

könyv- és újságkiadó vállalata

Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31. sz.



Készít mindenféle könyvnyomdai
munkát a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig minimális ár-
==== számitással. ====

Községi, körjegyzői, egyházi, tanügyi,
ügyvédi, pégrehajtói és magánügyi
kész nyomtatványok székelyföldi leg-
nagyobb raktára.

**Vidéki megkeresésre azon-
nal válaszol. Költségjegy-
zékkel díjtalanul szolgál.**

Telefon 15. sz.

Telefon 15. sz.